

Formy i funkcje agresji wśród wychowanków zakładu poprawczego w Pszczynie

Liczba stron: 140

Nazwa Szkoły Wyższej: Uniwersytet Śląski w Katowicach

Rodzaj pracy: magisterska

Rok oddania: 2002

Zawartość pracy:

Spis treści

WPROWADZENIE 4

Rozdział I PROBLEMATYKA AGRESJI W ŚWIETLE WYBRANYCH BADAŃ I TEORII
7

1. Psychoanalityczna koncepcja agresji 11
2. Teoria uczenia się a zachowania agresywne 13
3. Koncepcja zachowań agresywnych Eysencka 17
4. Teoria frustracji agresji 22
5. Koncepcja środowiskowego uwarunkowania agresji 24

Rozdział II PODSTAWOWE POJĘCIA TERMINOLOGICZNE AGRESJA I PRZEMOC
31

Rozdział III FORMY AGRESJI WŚRÓD WYCHOWANKÓW ZAKŁADU
POPRAWCZEGO W PSZCZYNIE 36

1. Formy agresji przegląd koncepcji 38

Rozdział IV FUNKCJE AGRESJI WŚRÓD WYCHOWANKÓW ZAKŁADU
POPRAWCZEGO 43

1. Funkcja adaptacyjno obronna 45
2. Funkcja kompensacyjna 49
3. Funkcja katartyczna 53

4. Funkcja stymulacyjna 57
5. Funkcja marketingowa 60

Rozdział V PROBLEMATYKA BADAŃ WŁASNYCH

1. Cele i zadania badań własnych 64
2. Pytania badawcze 69
3. Operacjonalizacja zmiennych 72
4. Model badań własnych 74

Rozdział VI METODA I ORGANIZACJA BADAŃ

1. Dobór i charakterystyka badanych osób 77
2. Zastosowane metody badawcze 78
3. Organizacja badań własnych 81

Rozdział VII WYBRANE DETERMINANTY ŚRODOWISKOWE I OSOBOWOŚCIOWE A FORMY, FUNKCJE I CZĘSTOTLIWOŚĆ ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH WŚRÓD NIELETNICH 82

Rozdział VIII SPOSOBY ZAPOBIEGANIA ZACHOWANIOM AGRESYWNYM WŚRÓD WYCHOWANKÓW ZAKŁADU POPRAWCZEGO W PSZCZYNIE 99

WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE 105

BIBLIOGRAFIA 110

SPIS RYSUNKÓW I TABEL 116

ANEKS 118

WPROWADZENIE

Gwałtowny wzrost rozmiarów i eskalacja najgroźniejszych rodzajów przestępczości współczesnej młodzieży polskiej skłania do refleksji nad stanem naszej wiedzy i jej użytecznością w badaniach nad przestępczością i różnorodnymi dewiacjami. Niewątpliwie zrozumienie przyczyn zjawiska przestępczości nieletnich wymaga nie tylko funkcjonowania dobrze podbudowanych empirycznie teorii, ale równocześnie prowadzenia systematycznych badań empirycznych uwzględniających ogólnospołeczne uwarunkowania i temporalne determinanty jednostkowych zachowań.

Przestępczość jako zjawisko społeczne jest ściśle powiązana z głównymi tendencjami rozwoju organizmów społecznych, charakterem stosunków i

instytucji społecznych, proporcjonalnością w dostępie do poszczególnych grup do dóbr i zakresem korzystania z ogólnych praw, jak również wzajemnym oddziaływaniem układów ideologicznych i systemów moralnych, obyczajowości i stylów życia oraz wieloma innymi czynnikami.

Spojrzenie na przestępczość końca XX wieku ujawnia jedną z najbardziej niepokojących tendencji, a mianowicie systematyczne obniżanie się dolnej granicy wiekowej popełniania najgroźniejszych przestępstw oraz wzrost poziomu agresji wśród młodego pokolenia, co z kolei powoduje istotne zmiany w ogólnej strukturze przestępczości.

Kryminologowie polscy, analizując przestępczość w okresie PRL, nie dostrzegali specjalnie problemu przestępczości młodzieży. Utrzymywano pogląd, że przestępczość nieletnich sprowadza się przede wszystkim do mało znaczących aktów naruszania prawa głównie przez chłopców i nigdy nie przekraczała 15% w ogólnej strukturze przestępczości. Tych optymistycznych prognoz nie potwierdziły wskaźniki przestępczości z lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych. Wszelkie analizy przestępczości we wszystkich jej rodzajach jednoznacznie wskazują na eskalację zjawiska i utrzymywanie się tendencji wzrostowych przez długi okres przemian w Polsce. Wzrostowe tendencje zwiększają w społeczeństwie pesymizm co do możliwości powstrzymania zjawiska przestępczości. Pesymizm ten zwiększają coraz liczniejsze przypadki wyjątkowo brutalnych aktów przemocy dokonywanych przez nieletnich sprawców zakończonych śmiercią ofiary.

W poznawaniu wzrostu rozmiarów współczesnej przestępczości nieletnich najtrudniejszą kwestią jest określenie przyczyn tego zjawiska. Przestępczość bowiem nie ma jednorodnego charakteru, gdyż rozgrywa się w złożonym układzie zjawisk natury społecznej i osobowościowej. Z tego względu w zrozumieniu przyczyn przestępczości konieczne jest wykorzystanie zarówno uniwersalnych teorii osobowości i aktualnego dorobku empirycznego z zakresu psychologii przestępczości, jak również socjologicznych interpretacji zjawisk i procesów społecznych. B. Urban (1997, s.45) zwraca jednak uwagę na ograniczoność współczesnych teorii psychologicznych i opierających się na nich strategiach badań empirycznych. Ograniczoność ta uwidacznia się przy stosowaniu większości testów badających agresywność. Mało przydatne są także, zdaniem badacza, koncepcje teoretyczne ujmujące zachowania przestępcze jako przejaw specyficznych układów czy cech osobowości.

Praca składa się z ośmiu rozdziałów.

W Rozdziale I przedstawiono najważniejsze, zdaniem autora, teorie wyjaśniające zjawisko agresji oraz ciekawsze wyniki badań. W Rozdziale II poczyniono rozstrzygnięcia terminologiczne związane z pojęciem przemocy i agresji.

Rozdział III poświęcony został omówieniu form agresji najczęściej występujących wśród wychowanków pszczyńskiego Zakładu Poprawczego.

W Rozdziale IV zaprezentowano funkcje zachowań agresywnych przejawianych przez badanych nieletnich.

Rozdział V poświęcony został problematyce badań własnych. Przedstawiono w nim cele i zadania badań, postawiono hipotezy, dokonano operacjonalizacji zmiennych.

W Rozdziale VI scharakteryzowano przyjętą metodę badań oraz dobór badanych osób, zastosowane metody badawcze, a także omówiono organizację i przebieg badań.

Rozdział VII poświęcony został omówieniu ważniejszych czynników środowiskowych i osobowościowych i ich wpływowi na rozwój zachowań agresywnych wśród badanych.

W Rozdziale VIII zaprezentowano wybrane sposoby przeciwdziałaniu agresji wykorzystywane w Zakładzie Poprawczym w Pszczynie.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!